

Размѣри на грѣдната обиколка	Брой на столѣтниците		Отношение между грѣдната обиколка и половината височина	Столѣтници	
	мжже	женени		мжже	женени
до 60 см.	—	1	½ височина по-малка съ 5—6 см.	8	4
отъ 61 до 65 см.	—	1	" " " 7—8 "	6	4
· 66 · 70 "	—	2	" " " 9—10 "	3	3
· 71 · 75 "	—	9	" " " 11 и пов. см.	22	9
· 76 · 80 "	—	11			
· 81 · 85 "	8	9			
· 86 · 90 "	20	5			
· 91 · 95 "	17	2			
· 96 · 100 "	8	—			
· 101 · 105 "	1	—			
на 108 см.	—	1			

Ние забелязваме въ тия числа, че най-малките размѣри на грѣдната обиколка — до 80 см. — сѫ представени само при женитѣ. Интересно е, обаче, че максималната грѣдна обиколка отъ групата 106 до 108 см. ние намираме пакъ при жена. При останалиятѣ мжжетѣ сѫ по-силно представени при групите 86 до 90 и 91 до 95 см., като при групите 96—100 и 101 до 105 женитѣ не сѫ представени никакъ. Затова пъкъ тѣ сѫ по-силно застѣлени отъ мжжетѣ при групата 81 до 85 см.

И тукъ би било отъ интересъ сравнението между размѣрите на грѣдната обиколка на столѣтниците мжже съ онай на одобрениетѣ отъ наборнитѣ комисии младежи:

На 1000 отъ съответната маса индивиди съ грѣдна обиколка въ см.
76—80 81—85 86—90 91—95 96—99 101—105

Одобрени за военна служба младежи¹⁾ . . . 789 4150 3994 664 43 —
Столѣтници мжже — 1481 3704 3149 1481 185

Тия данни даватъ една ясна картина за тенденциите въ грѣдната обиколка въ връзка съ възрастта: докато при младежите сѫ по-силно застѣлени малките размѣри на грѣдната обиколка, като групата 96 до 99 има тенденция да изчезне — за да не говоримъ за групата 101—105, която съвършено отсутствува, — при столѣтниците, гдето от欠缺 ствтува съвършено групата 76 до 80 см. сѫ по-слабо застѣлени малките и сѫ значително по-силно представени по-голѣмите размѣри на грѣдната обиколка.

Характерни сѫ числата, които показватъ отношенията между половината височина и грѣдната обиколка:

Отношение между грѣдната обиколка и половината височина	Столѣтници	
	мжже	женени
½ височина по-голѣма съ 3 и повече см.	1	6
½ височина по-голѣма съ 1 до 2 см.	1	3
* * равна на грѣд. обиколка	2	6
* * по-малка съ 1—2 см. .	5	4
* * * * 3—4 " .	6	2

¹⁾ Ibid., стр. 31.

Мжжетѣ столѣтници даватъ твърде малки числа при недостатъчната грѣдна обиколка; тѣ даватъ голѣми числа при по-голѣмите грѣдни обиколки. Забележително е, обаче, твърде голѣмото число на максималната грѣдна обиколка и то не само при мжжетѣ, но и при женитѣ: при първите то съставлява 41, а при вторите 21% отъ всички случаи. При женитѣ столѣтници ние забелязваме по-силното застѣлване на случаите съ недостатъчна грѣдна обиколка и умѣреното число на онай съ по-развита грѣдна обиколка, съ споменатото единствено изключение за групата на максималната грѣдна обиколка. И тукъ не било излишно едно сравнение на числата за мжжетѣ — столѣтници съ онай за одобрениетѣ за военна служба младежи.

Отъ 1000 души на съответните групи:

	½ височина по-голѣма съ 3 и повече см.	½ височина по-голѣма съ 1 до 2 см.	½ височина равна на грѣдната обиколка						½ височина по-малка отъ грѣдната обиколка	
			½ височина равна на грѣдната обиколка			½ височина по-малка отъ грѣдната обиколка				
			съ 1—2 см.	съ 3—4 см.	съ 5—6 см.	съ 7—8 см.	съ 9—10 см.	съ 11 и повече		
Младежи одобрени за военна служба ^{a)} . . .	59·5	82·26	121·7	238·4	205·6	136·6	68·7	27·3	11·6	
Мжже столѣтници	18·5	18·5	37·0	92·6	111·1	148·1	111·1	55·6	40·7·5	

Сравнението на тия числа дава твърде любопитни резултати. Така, при столѣтниците въ сравнение съ младежите: индивидите съ недостатъчно голѣма грѣдна обиколка сѫ съвършено слабо застѣлени, твърде слабо сѫ представени случаите на равенство между половината височина и грѣдната обиколка, слабо сѫ представени индивидите съ умѣрън превес на грѣдната обиколка, по-силно сѫ застѣлени индивидите съ значителен превес на грѣдната обиколка и най-силно сѫ застѣлени индивидите съ максимален превес на грѣдната обиколка. Тия констатации даватъ основание да се предполага: 1) че изобщо физическата конструкция на старите е по-развита, отколкото онай на младите и 2) че групата на столѣтниците трѣбва да е резултатъ на единъ достатъчно изразенъ естественъ подборъ и представлява една селекция на твърде благоприятни физични качества.

^{a)} Ibid., стр. 33.